

Amin áll vagy bukik... Amikor Ő eljön

(Mt 25,31-46)

³¹Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főséges trónján. ³²Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. ³³A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. ³⁴Aztán így szól a király a jobbján állókhoz:

Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! ³⁵Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. ³⁶Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestek. ³⁷Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? ³⁸Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? ³⁹Mikor láttunk betegen vagy

börtönben, hogy meglátogathattunk volna? ⁴⁰A király így felel: Bizony mondom nektek, amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek.

⁴¹Ezután a balján állókhoz is szól: Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült. ⁴²Mert éhes voltam, s nem adtatok ennem. Szomjas voltam, s nem adtatok innom. ⁴³Idegen voltam, s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek el meglátogatni. ⁴⁴Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálatodra? ⁴⁵Erre majd ezt feleli: Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek. ⁴⁶Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.”

• Az utolsó ítélet – ijesztgetés?

„Egy népmisszió, gyerekként hallottam először az utolsó ítélet történetét. Borzasztó képek cikáztak át gyermeki fantáziámon. Az igehirdető szemléletesen beszélt a bűnösök elítéléséről, és a pokol végtelen kínjairól.” (Juan Peter Miranda)

Számos nemzedék igehirdetői, teológusai, költői és művészei rajzolták meg az utolsó ítélet félelmetes vonásait. Az utolsó ítélet képei templomokat, katedrálisokat díszítenek. Dante Isteni színjátéka *leírja* a pokol különböző szintjeit; a pokol kapun meg ez a felirat áll: „*Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel!*”

Szövegünk egy súlyos mondattal fejeződik be: „*És elmennek majd ezek (itt a Jézus balján állókra gondol) az örök gyötrelme, az igazak pedig az örök életre.*” Valóban a félelem-keltés, a reményvesztettség lenne a szentírási szöveg üzenete?

Segíthet a szöveg megértésében, ha megfontoljuk, hogy irodalmi műfajának megfelelően, szövegünk a mostani életünket tartja szem előtt, nem annyira a jövőről szól, hanem sokkal inkább **a jelenről**. Fontos, hogy most hogyan cselekszünk. A mi világunk számunkra próbaidős tér.

• Az örök élet – A gyógyító Isten célja

Az égben, amely bírósági tárgyalóteremmé változott, ott trónol Jézus, az ítélő király, aki ugyanakkor az én testvérem, a te testvéred, és mindannyiunk testvére. Máté gyakran használja az ítélőszék metaforáját, hogy kiemelje a

döntésünk komolyságát. (Mt 8,12; 13,42.49b; 22,13; 24,51) Az „örök tűzről” is szó esik, ez Máté egyik sajátossága (Mt 18,8). Mégis, a 46. versben a sorrendet épp fordítva állítja fel (ellentétben Dán 12,2-vel), a szöveg

végkicsengésében az örök élet ígérete áll. Ezért nemcsak érthető, hanem logikus is, amikor Charles Péguy így ír híres művében *Mystere de la charité de Jeanne d' Arc*: „Mindnyájan együtt kell megmentenünk egymást! Együtt kell megérkeznünk a szeretett Istenhez! Együtt

lépünk elébe! Nem jöhet egyik a másik nélkül. Mindannyian együtt kell haza érkeznünk, Atyánk házába. Egy kicsit a többiekre is kell gondolnunk, egyik a másikért dolgoznunk. Vajon mit gondolna Ő rólunk, ha egymás nélkül jönnénk haza!”

- **A szeretetteljes cselekedet – és nem a keresztlevél számít!**

Mennyire felszabadító lehet sokak számára az a felismerés, hogy az Emberfia, mint bíró, a döntő pillanatban nem a helyes tanítást, a hitigazságok ismeretét, az egyházi és felekezeti hovatartozást nézi, csupán csak a szeretetből és együttérzésből fakadó tetteinket. Krisztus ünnepélyesen szolidaritást vállal minden szűkséget szenvedővel, egyenként, mindegyükkel. Ha elkerüljük a szűkséget szenvedőket, elmulasztjuk a találkozást Krisztussal.

Ugyanakkor bosszúságot és csalódottságot is okoz azok számára, akik kereszténységük fejében jutalmat vagy előnyt reméltek: én, aki keresztény vagyok, – gondoltam – előnyeim vannak a többiekkel szemben keresztény voltomnál fogva. Most fel kell ismernem, hogy nem a keresztlevelem szerint, hanem szeretet-

teljes cselekedeteim szerint ítélnek meg. Sőt ez utóbbiak jelentik a *hitelesítését* keresztlevelemnek.

Az is bosszúságot okozhat, ha rájövünk, hogy ez a rész egyáltalán nem a jutalmazásról szól. Ellenkezőleg, a jutalom gondolata el van utasítva: A Jézus jobbán állók csodálkozásából (37-39) kiderül, hogy egyáltalán eszükbe sem jutott a mennyei jutalom, hanem pusztán együttérzésből, felebaráti szeretetből segítettek a szűkséget szenvedőkön. Az eltaszítottak csodálkozása, és ellenvetései mutatják meg (44), hogy mi emberek mennyire hajlunk arra, hogy inkább egy szűkséget szenvedő „királyt”, vagy magas beosztású személyt segítsünk, mint egy szegény koldust (egy „senkit” karoljunk fel).

Vázlatok bibliaórához

1. Ismerkedés a szöveggel. A következő lehetőségek közül választhatunk:

- **Első lehetőség: szereposztás**

A résztvevők két egyformán erős alcsoportot alkotnak úgy, hogy kétszínű kártyákat osztunk ki, vagy számolással döntjük el, hogy ki hova tartozik. Az egyik csoport képviseli a Krisztus jobbán álló juhokat, a másik csoport a balján álló kosokat. Szereposztással olvassák fel a bibliai szöveget (Mt 25,31-46): elbeszélő, Krisztus, a Krisztus jobbán állók, a Krisztus

balján állók. Spontán párbeszéd követi a felolvasást. A következő kérdések segíthetnek:

- Milyen érzéseket, gondolatokat ébresztett bennem a szöveg?
- Hogyan érvelnék?
- Mi az, ami felháborít?
- Mi okoz nekem örömet?

- **Második lehetőség: szövegelemzés**

A résztvevők kézbe kapják a Mt 25,31-46 szövegét egy lapon, melynek szélén van még elég hely a jegyzeteknek. A szöveg elolvasása után, a résztvevők a rendelkezésükre álló, üres

lapszélre leírják a magyarázataikat (kérdéseiket, reakcióikat, ellenvetéseiket). Végül, aki akarja, bemutatja kommentárját a többiek előtt.

▪ Harmadik lehetőség: Nyitás egy verssel

Kurt Marti: „*Krisztusképek*” című versét olvassák fel:

*Csak az élet
tervez
az életről
eleven
képeket.*

*Mit vakarnak le
mit mázolnak a festők
templom-
állványzatokon
halott festményeken?*

*Az élet
eleven képei
a nők és
férfiak.*

Alexandriai Szent Kelemen: „*Amilyennek felebarátodat látod, olyannak látod Istenedet.*”

A következő kérdések segíthetnek kifejezni a benyomásainkat:

- Milyen összefüggést látok a vers és a szentírási szöveg között?
- Mivel tudok azonosulni?
- Miben érzek ellenkezést?

▪ Negyedik lehetőség: képmeditáció

Az utolsó ítéletet ábrázoló kép, vagy festmény szemlélete.

A résztvevők spontánul nyilatkoznak a képről.

2. Figyeljünk a bibliai szövegre

Ha nem az első lehetőséget választjuk, akkor a szöveget most szerepekre osztva lehet elolvasni. A szöveg feldolgozásában segíthetnek a következő gondolatok (lehet kettesével, vagy kicsoportban):

- Milyen hatással van rád az utolsó ítélet jelenete?
- Milyen érzések kerülnek benned felszínre?
- Tagold a szöveget bekezdésekre, és adj megfelelő címet a bekezdéseknek.

- Milyen tettek, cselekedetek vannak felsorolva?
- Mi tűnik fel? Mire utal a megszólítottak csodálkozása, amikor hozzászólnak az Emberfia ítéletéhez?
- Hogyan jellemzik a szükségét szenvedőkért tett cselekedeteket? (nekem tetted)
- Kivel teszi magát egyenlővé az Emberfia? (a legkisebbel, ki a legkisebb?)
- Milyen szerepük van a fenyegető szavaknak az egész szövegben?

3. Tovább lépünk a szöveggel

▪ Első lehetőség: A szöveg aktualizálása

Plakátok találhatóak az asztalon, a következő feliratokkal: „*Keresztények mulasztásai ma*” és „*Az én mulasztásaim.*” A résztvevők

felírják az ötleteiket és megjegyzéseiket a megfelelő plakátra. Bezárólag egy élménybeszámoló.

▪ Második lehetőség: Irodalmi munka

A résztvevők írnak egy levelet (a Krisztus egyik oldalán állók szerepét betöltve) az ellenkező szerepűeknek, vagy kigondolnak egy új

befejezést a szövegnek. Aki akarja, felolvassa a szövegét.

▪ Harmadik lehetőség: Elbeszélés

A résztvevők kényelmesen elhelyezkednek, és meghallgatják a Sasov-i *Mosche Löb* rabbi történetét:

Amikor Mosche Löb rabbi, meghalt, ezt mondta magának: „*Most már minden isteni törvénytől mentes lettem. Hogyan tudnám továbbra is Isten akaratát tenni?*” Aztán a következőt gondolta: „*Bizonyára Isten akaratát az, hogy számtalan bűnömért büntetést kapjak!*” Azonnal, minden erejét összeszedve, szaladni kezdett és leszökött a pokolba.

Emiatt nagy nyugtalanság támadt a mennyben, és hamarosan rendeletet kapott a poklok hercege, hogy ameddig a rabbi ott

tartózkodik, szüneteljen a tűz. A poklok hercege megkérte a rabbit, hogy tűnjön el a pokolból, mert az ő helye nem itt van, és az nem lehet, hogy a pokol miatta ünnepeljen.

„*Amennyiben így van, – mondta Mosche Löb – akkor nem mozdulok innen, amíg minden lélek nem jön velem. A földön a rabok kiváltásán munkálkodtam, itt sem hagyom ezt a nagy tömeget szenvedni a börtönben!*” És azt beszélék, sikerült neki.

(M. Buber: Haszid történetek)

- Ezt követi egy rövid megbeszélés.
- Egy szabad ima, vagy egy dal zárja a bibliaórát.